

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Vrchní soud v Olomouci projednal ve veřejném zasedání konaném dne 18. března 2021 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Holubce a soudců Mgr. Daniela Plška a Mgr. Vítězslava Božoně odvolání **obžalovaného S.S.**, narozeného XXXXX, proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 12. 2020, č. j. 11 T 21/2020-747, a rozhodl

takto:

I. Podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. se napadený rozsudek zrušuje.

II. Za splnění podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. se nově rozhoduje tak, že

obžalovaný

S.S., narozený XXXXX, trvale bytem XXXXX,

je vinen, že

dne 4. 10. 2018 v 17:44 hodin, po předchozím požití alkoholických nápojů, kdy jeho krev obsahovala nejméně 1,00 g/kg alkoholu a nacházel se tak ve stavu, kdy již nebyl schopen bezpečně ovládat motorové vozidlo, jako řidič svého osobního vozidla značky Volvo S40 2.0D M, RZ XXXXX, najel od čerpací stanice pohonných hmot A+S v obci Milíčovice č. 81 na silnici II. třídy č. 408 a od km 57,5 pokračoval v jízdě ve směru na obec Citonice a dále pak k silnici I. třídy č. 38, přitom se pohyboval velmi vysokou rychlostí, která významně převyšovala limity v místě stanovené, a jeho průměrná rychlost byla o cca 2/3 vyšší než průměrná rychlost dosažená při průjezdu daným úsekem při dodržení rychlostních limitů, když takovou jízdu lze z technického hlediska označit za velmi nebezpečnou, protože narůstá brzdná dráha vozidla a tedy i možnost

řidiče reagovat na případný náhlý podnět a také roste kinetická energie vozidla, tedy v případě nárazu dochází k výrazně větším důsledkům v podobě deformací vozidel a okolí a zranění osob. Stylem a způsobem své jízdy takto úmyslně ohrožoval ostatní účastníky silničního provozu, od výjezdu z čerpací stanice pohonných hmot A+S v obci Milíčovice č. 81 do místa střetu s vozidlem Fiat Croma 194, RZ XXXXX, byl jeho způsob jízdy nebezpečný, ohrožoval či omezoval ostatní účastníky silničního provozu, a tedy vytvářel nebezpečné situace, z nichž kterákoliv mohla skončit dopravní nehodou, přičemž si musel být vědom, že tímto jednáním může ohrozit jiné osoby,

a to konkrétně tím, že mezi obcemi Milíčovice a Citonice v úseku poblíž km 59,5 vysokou rychlostí a riskantním způsobem předjížděl současně dvě před ním jedoucí osobní vozidla, vozidlo Škoda Octavia, RZ XXXXX, tmavě modré barvy, řízené **T.P.**, nar. XXXXX, a vozidlo Škoda Superb, RZ XXXXX, černé barvy, řízené **L.O.**, nar. XXXXX (jedoucí první v pořadí), a přitom ohrozil předjížděná vozidla, před která se těsně zařadil do svého jízdního pruhu, jejichž řidiči byli nuceni brzdit, aby zabránili kolizi s ním, jelikož nedodržel bezpečný odstup, a současně ohrozil dvě protijedoucí vozidla, vozidlo Seat Leon, RZ XXXXX, bílé barvy, řízené **J.F.**, nar. XXXXX, se spolujezdci **nezl. O.K.**, nar. XXXXX, a **nezl. T.F.**, nar. XXXXX, a vozidlo Opel Combo, RZ XXXXX, modré barvy, řízené **R.L.**, nar. XXXXX, jejichž řidiči byli nuceni na jeho vozidlo reagovat snížením rychlosti a řidič J.F. navíc vyhýbáním vpravo na hranici vozovky, aby zamezil srážce,

pouze v důsledku včasné a správné reakce každého z uvedených řidičů nedošlo ke vzniku hromadné dopravní nehody s přímým ohrožením života, zdraví a majetku shora uvedených osob. Poté dále pokračoval v jízdě přes obec Citonice, kde rychlostí nejméně 70 km/h projel kolem protilehlých zastávek autobusu a po projetí obcí Citonice ve směru ke křižovatce se silnicí I. třídy č. 38 v úseku km 62,463, při projíždění pravotočivé zatáčky rychlostí cca 179 km/h, která byla za hranicí mezní rychlosti průjezdu zatáčkou (163 km/h), přestal být schopen své vozidlo ovládat a došlo ke smyku, který nezvládl, s vozidlem vyjel do protisměrného jízdního pruhu, kde se tečně střetl s protijedoucím vozidlem Fiat Croma 194, RZ XXXXX, z majetku J.K., nar. XXXXX, které řídila jeho manželka **I.K.**, nar. XXXXX, přičemž po střetu byla obě vozidla odhozena vpravo do pole ve směru svého původního pohybu, vozidlo Volvo S40 2.0D M, RZ XXXXX, po střetu do konečné polohy rotovalo kolem svislé osy a při jeho rotaci došlo k uvolnění motoru a jeho příslušenství, přitom došlo i k bezprostřednímu ohrožení cyklisty **M.J.**, nar. XXXXX, který jel při pravém okraji silnice před vozidlem Volvo S40 2.0D M, RZ XXXXX, ve směru od Citonic a jen shodou náhod nebyl zasažen odhozeným vozidlem Volvo S 40 2.0D M, RZ XXXXX po střetu, případně jeho odpoutanými částmi, když během jeho vyjetí do pole došlo navíc i k poškození dvou směrových sloupků z majetku Správy a údržby silnic Jihomoravského kraje, oblast Znojmo.

Při střetu vozidel **řidička I.K.**, nar. XXXXX, utrpěla polytrauma, zejména dvojnásobnou trhlinu srdce se zakrvácením do hrudníku, krvácení pod mozkové obaly, zhmoždění plic, trhliny sleziny, mnohočetné zlomeniny a další mnohočetná drobná zranění, na jejichž následky na místě zemřela, tato zranění ve své komplexnosti byla absolutně smrtelná a smrt nastala v přímé příčinné souvislosti s úrazem při střetu vozidel,

a tohoto jednání se dopustil i přesto, že mu byl rozhodnutím Odboru dopravy Městského úřadu Moravské Budějovice, pod č. j. MUMB/ODSH/21927/2018, dne 13. 9. 2018, které nabylo právní moci dne 26. 9. 2018, uložen mimo jiné správní trest – trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců, tedy od 26. 9. 2018 do 13. 9. 2019,

tedy

- úmyslně způsobil obecné nebezpečí tím, že vydal lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví tím, že se dopustil nebezpečného jednání podobného zapříčinění požáru nebo povodně nebo škodlivého účinku výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil a způsobil takovým činem smrt,
- mařil výkon rozhodnutí jiného orgánu veřejné moci než soudu tím, že vykonával činnost, která mu byla takovým rozhodnutím zakázána.

Tím spáchal

- zvláště závažný zločin obecného ohrožení podle § 272 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku,
- přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku,

a za to se mu ukládá

podle § 272 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání 11 (jedenácti) let a 6 (šesti) měsíců.

Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon trestu zařazuje do věznice s ostrahou.

Podle § 73 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 10 (deseti) let.

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obžalovaný povinen zaplatit poškozenému M. J., nar. XXXX, bytem XXXX, na náhradě majetkové škody částku ve výši 59 999 Kč.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 3. 12. 2020, č. j. 11 T 21/2020-747, byl obžalovaný S.S. uznán vinným zvláště závažným zločinem obecného ohrožení podle § 272 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku, přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a přečinem ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku. Trestné činnosti se měl dopustit tím, že

dne 4. 10. 2018 v 17:44 hodin, po předchozím požití alkoholických nápojů, kdy jeho krev obsahovala nejméně 1,00 g/kg alkoholu a nacházel se tak ve stavu, kdy již nebyl schopen bezpečně ovládat motorové vozidlo, jako řidič svého osobního vozidla značky Volvo S40 2.0D M, RZ XXXXX, najel od čerpací stanice pohonných hmot A+S v obci Milíčovice č. 81 na silnici II. třídy č. 408 a od km 57,5 pokračoval v jízdě ve směru na obec Citonice a dále pak k silnici I. třídy č. 38, přitom se pohyboval velmi vysokou rychlostí, která významně převyšovala limity v místě stanovené, a jeho průměrná rychlost byla o cca 2/3 vyšší než průměrná rychlost dosažená při průjezdu daným úsekem při dodržení rychlostních limitů, když takovou jízdu lze z technického hlediska označit za velmi nebezpečnou, protože narůstá brzdná dráha vozidla a tedy i možnost řidiče reagovat na případný náhlý podnět a také roste kinetická energie vozidla, tedy v případě nárazu dochází k výrazně větším důsledkům v podobě deformací vozidel a okolí a zranění osob, a svým stylem a způsobem jízdy takto úmyslně ohrožoval ostatní účastníky silničního provozu, od výjezdu z čerpací stanice pohonných hmot A+S v obci Milíčovice č. 81 do místa střetu s vozidlem Fiat Croma 194, RZ XXXXX, byl jeho způsob jízdy nebezpečný, ohrožoval či omezoval ostatní účastníky silničního provozu, a tedy vytvářel nebezpečné

situace, z nichž kterákoliv mohla skončit dopravní nehodou, přičemž si musel být vědom, že tímto jednáním může ohrozit jiné osoby,

a to konkrétně tím, že mezi obcemi Milíčovice a Citonice v úseku poblíž km 59,5 vysokou rychlostí a riskantním způsobem předjížděl současně dvě před ním jedoucí osobní vozidla, vozidlo Škoda Octavia, RZ XXXXX, tmavě modré barvy, řízené **T.P.**, narozeným XXXXX, a vozidlo Škoda Superb, RZ XXXXX, černé barvy, řízené **L.O.**, narozeným XXXXX (jedoucí první v pořadí), a přitom ohrozil předjížděná vozidla, před která se těsně zařadil do svého jízdního pruhu, jejichž řidiči byli nuceni brzdit, aby zabránili kolizi s ním, jelikož nedodržel bezpečný odstup, a současně ohrozil dvě protijedoucí vozidla, vozidlo Seat Leon, RZ XXXXX, bílé barvy, řízené **J.F.**, narozeným XXXXX, se spolujezdci **nezl. O.K.**, narozeným XXXXX 2008, a **nezl. T.F.**, narozeným XXXXX, a vozidlo Opel Combo, RZ XXXXX, modré barvy, řízené **R.L.**, narozeným XXXXX, jejichž řidiči byli nuceni na jeho vozidlo reagovat snížením rychlosti a řidič J.F. navíc vyhýbáním vpravo na hranici vozovky, aby zamezil srážce,

přičemž pouze v důsledku včasné a správné reakce každého z uvedených řidičů nedošlo ke vzniku hromadné dopravní nehody s přímým ohrožením života, zdraví a majetku shora uvedených osob,

poté dále pokračoval v jízdě přes obec Citonice, kde rychlostí nejméně 70 km/h projel kolem protilehlých zastávek autobusu a po projetí obcí Citonice ve směru ke křižovatce se silnicí I. třídy č. 38 v úseku km 62,463, při projíždění pravotočivé zatáčky rychlostí cca 179 km/h, která byla za hranicí mezní rychlosti průjezdu zatáčkou (163 km/h), přestal být schopen své vozidlo ovládat a došlo ke smyku, který nezvládl, s vozidlem vyjel do protisměrného jízdního pruhu, kde se tečně střetl s protijedoucím vozidlem Fiat Croma 194, RZ XXXXX, z majetku J.K., narozeného XXXXX, které řídila jeho manželka **I.K.**, narozená XXXXX, přičemž po střetu byla obě vozidla odhozena vpravo do pole ve směru svého původního pohybu, vozidlo Volvo S40 2.0D M, RZ XXXXX, po střetu do konečné polohy rotovalo kolem svislé osy a při jeho rotaci došlo k uvolnění motoru a jeho příslušenství, přitom došlo i k bezprostřednímu ohrožení cyklisty **M.J.**, narozeného XXXXX, který jel při pravém okraji silnice před vozidlem Volvo S40 2.0D M, RZ XXXXX, ve směru od Citonic a jen shodou náhod nebyl zasažen odhozeným vozidlem Volvo S 40 2.0D M, RZ XXXXX, po střetu, případně jeho odpoutanými částmi, když během jeho vyjetí do pole došlo navíc i k poškození dvou směrových sloupků z majetku Správy a údržby silnic Jihomoravského kraje, oblast Znojmo,

přičemž při střetu vozidel **řidička I.K.**, narozená XXXXX, utrpěla polytrauma, zejména dvojnásobnou trhlínu srdce se zakrvácením do hrudníku, krvácení pod mozkové obaly, zhmoždění plic, trhlíny sleziny, mnohočetné zlomeniny a další mnohočetná drobná zranění, na jejichž následky na místě zemřela, tato zranění ve své komplexnosti byla absolutně smrtelná a smrt nastala v přímé příčinné souvislosti s úrazem při střetu vozidel,

a tohoto jednání se dopustil i přesto, že mu byl rozhodnutím Odboru dopravy Městského úřadu Moravské Budějovice, pod č. j. XXXXX/XXXXX, dne 13. 9. 2018, které nabylo právní moci dne 26. 9. 2018, uložen mimo jiné správní trest – trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, na dobu 12 měsíců, tedy od 26. 9. 2018 do 13. 9. 2019.

Za to byl obžalovanému S.S. uložen podle § 272 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání 11 let a 6 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle § 73 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu

řízení všech motorových vozidel na dobu 10 let. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byl obžalovaný zavázán povinností nahradit poškozenému M. J., narozenému XXXXX, bytem XXXXX, škodu ve výši 59 999 Kč.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolání obžalovaný S.S., které bylo prostřednictvím zvoleného obhájce JUDr. Jiřího Nováka odůvodněno tak, že odvolání je podáváno do všech výroků napadeného rozsudku. V první řadě vznáší výhrady vůči hodnocení důkazů, pokud jde o první část jednání obžalovaného, tedy jízdu mezi obcemi Milíčovice a Citonice, kde měl ohrozit T.P., L.O., J.F., O.K., T.F. a R.L.. Tato část skutkového děje nebyla bez důvodných pochybností prokázána. Jednání obžalovaného nevykazuje všechny zákonné znaky skutkové podstaty trestného činu obecné ohrožení dle § 272 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku. Uložený trest je s ohledem na celkové okolnosti případu trestem nepřiměřeně přísným. Trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 tr. zákoníku je k trestnému činu obecného ohrožení podle § 272 tr. zákoníku subsidiárním ustanovením, a proto je jednočinný souběh vyloučen.
3. V odvolání poukazuje na dřívější judikaturu týkající se trestného činu obecného ohrožení, kdy v rozhodnutí R 33/2009 byl vysloven závěr, že za jiné podobně nebezpečné jednání lze považovat i jízdu těžké rozměrné soupravy, nákladního automobilu s návěsem, po pozemní komunikaci řízené řidičem pod vlivem alkoholu, který měl v krvi více než dvě promile alkoholu, pohyboval se i po dálnici přes oba jízdní pruhy, nebyl schopen udržet přímý směr jízdy, několikrát byl mimo vozovku, narazil do svodidel a jel v protisměru. V usnesení pod sp. zn. 6 Tdo 468/2016 bylo mj. vysloveno, že o obecné ohrožení se může jednat tehdy, pokud způsob jízdy pachatele již nabude znaků živelnosti a pachatel protiprávním činem ohrozí další účastníky silničního provozu na jejich životě nebo zdraví. Šlo o případ, kdy řidič jedoucí nákladním automobilem nerespektoval výzvy policie k zastavení a snažil se policii ujet, přitom vjel na chodník, jel za silného deště rychlostí až 130 km/h, kličkoval okolo středu vozovky a tím bránil svému předjetí. V usnesení pod sp. zn. 4 Tdo 666/2018 se rovněž dovolací soud vyjádřil k tomu, kdy je možné dospět k závěru, že způsob jízdy pachatele již vykazuje znaky živelnosti. V daném případě pachatel ujížděl před hlídkou policie v centru Prahy v dopravní špičce velkou rychlostí, projel křižovatkou na červenou, přejížděl mezi pruhy, předjížděl vozidla z pravé strany velkou rychlostí přes přechody pro chodce, narazil do patníku a byl pod vlivem pervitinu.
4. Jednání, kterého se obžalovaný dopustil, rozhodně nelze jakkoli bagatelizovat a zlehčovat, avšak provedeným dokazováním nebylo prokázáno naplnění všech podmínek k tomu, aby bylo možno učinit závěr, že jednání obžalovaného má znaky živelnosti. Způsob jízdy řidiče dopravního prostředku může nabýt znaku živelnosti za situace, pokud dojde ke kumulativnímu hrubému porušení, resp. nerespektování, dopravních předpisů. I z pohledu obhajoby je nesporné, že obžalovaný nerespektoval pravidla silničního provozu a dopustil se nezákonného jednání, avšak jednání obžalovaného nedosáhlo takové intenzity, aby mohlo být označeno za živelné. Obžalovaný výrazným způsobem překročil rychlost, která byla v inkriminovaném úseku povolena, ale místo předjíždění bylo lokalizováno na rovince, kde výhledu obžalovaného jako řidiči vozidla Volvo nic nebránilo. Obžalovaný tedy předjížděl v místě, kde měl dostatečnou viditelnost a kde nebyla plná čára zakazující předjíždění. Obžalovaným nebyl při předjíždění dodržen bezpečný boční odstup a předjížděná vozidla řízená svědky T.P. a L.O. musela brzdit, aby se před jejich vozidla mohl obžalovaný zařadit. Řidiči protijedoucích vozidel J.F. a R.L. taktéž museli reagovat snížením rychlosti a svědek F. i vyhnutím vpravo na hranici vozovky. Nebezpečné předjíždění ještě nevykazuje znaky živelnosti ve smyslu skutkové podstaty dle § 272 tr. zákoníku. Je nutné, aby k riskantnímu způsobu předjíždění přistoupilo ještě další opakované hrubé porušení pravidel silničního provozu, což nenastalo.

5. Obhajoba samozřejmě nepřehlédla, že v krvi obžalovaného byla zjištěna přítomnost určitého množství alkoholu. Bylo vyslechnuto množství svědků, kteří byli v kontaktu s obžalovaným bezprostředně po nehodě. Ani jeden ze slyšených svědků nepopsal, že by obžalovaný vykazoval známky ovlivnění alkoholem či jakékoliv jiné návykové látky. Množství alkoholu v krvi bylo zjištěno zpětným propočtem na základě znaleckého posudku, posudek stanovil dvě varianty hladin alkoholu, a to rozmezí 0,88 až 0,99 promile a rozmezí 0,87 až 0,96 promile. Obžalovanému byly po nehodě aplikovány infusní roztoky a intravenózně látky, proto v době okamžiku dopravní nehody byla hladina alkoholu vyšší, dle znalce lze jednoznačně ze soudně lékařského hlediska předpokládat, že mohla překračovat i hranici jednoho promile. Zpracovatel posudku MUDr. Michal Zelený byl u hlavního líčení dotazován na to, jak hodně mohla hladina alkoholu v krvi obžalovaného překročit jedno promile, uvedl, že se nemůže vyjádřit, přesně to spočítat nelze. Obecně by řekl tak o desetiny promile, ale nebylo to tak, že by se hladina alkoholu pohybovala kolem dvou promile. Nebylo tedy bez důvodných pochybností prokázáno, že hladina alkoholu v krvi obžalovaného v době inkriminované dopravní nehody činila nejméně jedno promile.
6. Lze tedy uzavřít, že právní kvalifikace jednání obžalovaného provedená nalézacím soudem je nesprávná, jeho jednání mělo být kvalifikováno jako trestný čin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku a jako trestný či maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Nalézací soud postupoval nesprávně, pokud jednání obžalovaného kvalifikoval jako trestný čin obecného ohrožení dle § 272 tr. zákoníku a současně jako trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 tr. zákoníku. Jednočinný souběh těchto dvou trestných činů není možný. Trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky je k trestnému činu obecného ohrožení subsidiárním ustanovením.
7. Závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. b), d), e) tr. ř. zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí, příp. aby sám ve věci rozhodl, uznal obžalovaného vinným trestným činem usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku a trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, uložil obžalovanému trest s ohledem na nově zvolenou právní kvalifikaci a rozhodl o uplatněném nároku na náhradu škody.
8. Z podnětu podaného odvolání přezkoumal Vrchní soud v Olomouci ve smyslu § 254 odst. 1 tr. ř. zákonost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo. Úvodem konstatuje, že odvolání podal obžalovaný S.S. jako oprávněná osoba ve smyslu § 246 odst. 1 písm. b) tr. ř. a v zákonné lhůtě stanovené v § 248 odst. 1 tr. ř.
9. V řízení, které předcházelo vydání napadeného rozsudku, ani v rozsudku samotném, neshledal odvolací soud žádné podstatné vady uvedené v § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. Trestní stíhání obžalovaného S.S. bylo řádně zahájeno usnesením ze dne 7. 12. 2008 pro skutek spočívající v nedbalostním způsobení dopravní nehody s vozidlem řidičky I.K. a jeho jednání bylo právně kvalifikováno jako přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku a přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. 7. 5. 2019 byl obžalovaný upozorněn, že jeho jednání, pro které vůči němu bylo zahájeno trestní stíhání, bude nadále posuzováno jako zločin obecného ohrožení podle § 272 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku a přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, když do popisu skutku bylo zahrnuto úmyslné ohrožování ostatních účastníků silničního provozu stylem a způsobem jízdy, přesně specifikovaným v předjíždění vozidel řízených T.P. a L.O., jakož i protijedoucích vozidel

řízených R.L. a J.F., kde spolucestovali též nezl. O.K. a T.F.. Dále pak do popisu stíhaného skutku bylo zahrnuto způsobení střetu s vozidlem řízeným I.K. a způsobení její smrti, jakož i bezprostřední ohrožení cyklisty M.J.. Pro takto popsany skutek pak byla 23. 9. 2020 u Krajského soudu v Brně podána i obžaloba a zároveň s nařízením hlavního líčení byl obžalovaný upozorněn na to, že skutek popsany v obžalobě může být posouzen i jako přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku. 3. 12. 2020 v provedeném hlavním líčení pak bylo ve věci rozhodnuto napadeným rozsudkem. Obhajobu obžalovaného vykonával na základě plné moci udělené dne 10. 10. 2018 JUDr. Jiří Rafaj, který se účastnil jednotlivých vyšetřovacích úkonů v přípravném řízení a obhajobu obžalovaného vykonával též u hlavního líčení. 10. 12. 2020 obžalovaný zmocnil ke své obhajobě obhájce JUDr. Jiřího Nováka, který soudu zároveň sdělil, že zastoupení jeho stávajícím obhájcem (JUDr. Jiřím Rafajem) bylo ukončeno. Obžalovanému S.S. bylo umožněno v přípravném řízení i u hlavního líčení se k věci vyjádřit, v přípravném řízení spontánně k věci vypovídal, v hlavním líčení odkázal na svou výpověď z přípravného řízení a pouze odpovídal na kladené dotazy.

10. Krajský soud v průběhu hlavního líčení provedl všechny důkazy potřebné k náležitému objasnění věci a zjištění skutkového stavu, který potřeboval pro své rozhodnutí ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř. Pokud zamítl důkazní návrh obhajoby na vypracování dalšího znaleckého posudku z oboru silniční dopravy, zabýval se tímto postupem v pasáži na str. 13 odůvodnění napadeného rozsudku a vysvětlil, proč z jeho pohledu další dokazování v tomto směru nebylo potřebné. I odvolací soud má za to, že znalecký posudek znalce Ing. Jiřího Formana společně se znaleckým posudkem Ústavu soudního inženýrství VÚT Brno a fotografiemi z místa střetu vozidel řízených obžalovaným a I.K., které též byly jedním z pramenů, ze kterých oba zpracované znalecké posudky vycházely, dostatečným způsobem objasňují jak okolnosti celé jízdy vozidla řízeného obžalovaným z čerpací stanice pohonných hmot v obci Milíčovice až do místa střetu s vozidlem řízeným I.K.. K vypracování dalšího znaleckého posudku proto nebyl žádný důvod.
11. Jednotlivé provedené důkazy soud prvního stupně ve smyslu § 2 odst. 6 tr. ř. podrobně a důkladně hodnotil, o čemž svědčí pasáž nazvaná jako hodnocení důkazů na stranách 11-13 odůvodnění napadeného rozsudku. Podané odvolání napadenému rozsudku vytýkalo, že jízda obžalovaného mezi obcemi Milíčovice a Citonice nebyla bez důvodných pochybností prokázána a že způsob jeho jízdy nevykazuje znaky živelnosti. Ze strany nalézacího soudu proto mělo dojít k nesprávnému právnímu posouzení jednání obžalovaného, které bylo posouzeno jako trestný čin obecného ohrožení podle § 272 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku. Soud prvního stupně v této hodnotící pasáži nazvané jako hodnocení důkazů na str. 12 až 13 odůvodnění napadeného rozsudku (když pravděpodobně opomenutím nejsou od této pasáže až do konce rozsudku jednotlivé odstavce číslovány, jak je tomu v předchozích částech) vyložil, ze kterých svědeckých výpovědí čerpal údaje pro své skutkové závěry, poukázal i na závěry znaleckého posudku znalce Ing. Jiřího Formana a znaleckého posudku zpracovaného Ústavem soudního inženýrství VÚT Brno. V této pasáži se soud prvního stupně rovněž zabýval charakterem jízdy obžalovaného. Soud prvního stupně správně dospěl k závěru, že obžalovaný měl v místě, kde předjížděl vozidla řízená svědky L.O. a T.P., výhled do protisměru, avšak vzhledem k vysoké rychlosti, kterou se pohyboval, mátl protijedoucí řidiče, neboť ti neměli důvod předpokládat, že v daném místě jiný řidič tak hrubým způsobem porušuje dopravní předpisy. Obžalovaný vytvořil situaci, která bezprostředně hrozila vznikem hromadné dopravní nehody. Toto vše se odehrávalo současně a na relativně malém prostoru, ve kterém se všechna vozidla míjela. Rozporupně tak působí uplatněná obhajoba obžalovaného spočívající v tom, že sice výrazně překročil nejvyšší povolenou rychlost v daném úseku, ovšem bezpečnému předjíždění na rovince, kde měl obžalovaný dobrou

viditelnost, nic nebránilo. Sám obžalovaný následně v podaném odvolání uvádí, že jak dvě předjížděná vozidla řízená T.P. a L.O., tak i protijedoucí vozidla řízená J.F. a R.L., reagovaly bržděním, snížením rychlosti a vyhnutím směrem ke krajnici vozovky. Lze shrnout, že obžalovaný při své jízdě porušil následující ustanovení zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném ke dni 4. 10. 2018: § 3 odst. 3 písm. a) - podle něhož řídit motorová vozidla může pouze osoba, která je držitelem řídičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel, § 4 písm. a) - při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen chovat se ohleduplně a ukázněně, § 4 písm. b) - je povinen řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích, upravenými tímto zákonem, § 5 odst. 2 písm. b) - řidič nesmí řídit vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje, § 17 odst. 3 - řidič, který se po předjetí zařazuje před vozidlo, které předjel, nesmí ohrozit ani omezit řidiče vozidla, které předjel, § 17 odst. 5 písm. c) - řidič nesmí předjíždět, jestliže by ohrozil nebo omezil protijedoucí řidiče, § 18 odst. 1, odst. 3 - rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem a vlastnostem vozidla, smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled, přičemž mimo obec smí jet rychlostí nejvýše 90 km/h. Celkově je možné k charakteru jízdy vozidla tov. zn. Volvo S 40 řízeného obžalovaným S.S. uvést, že šlo o vcelku krátkodobou jízdu na úseku dlouhém 4,9 km, která trvala 2,45 až 2,50 minuty, během jízdy obžalovaný najednou předjížděl dvě před ním jedoucí motorová vozidla, před která se těsně zařadil a jejichž řidiči byli nuceni brzdit. Současně ohrozil dvě protijedoucí vozidla, jejichž řidiči byli nuceni také reagovat snížením rychlosti a jeden z nich najel doprava na krajnici vozovky, aby se vozidlu řízenému obžalovaným vyhnul. Svou jízdou obžalovaný ohrozil celkem šest osob, které se v těchto čtyřech vozidlech nacházely. Vzápětí o několik set metrů dále vozidlo řízené obžalovaným s ohledem na velkou rychlost, která byla větší než je rychlost umožňující bezpečný průjezd zatáčkou, nekontrolovaně přešlo do protisměru, kde se střetlo s protijedoucím vozidlem řízeným poškozenou I.K.. Po vzájemném střetu vozidel a uvolnění jejich částí byl reálně ohrožen též cyklista M.J. jedoucí ve směru od Citonic, kterým jel též obžalovaný. Během své relativně krátkou dobu trvající jízdy tak obžalovaný ohrozil celkem 8 osob, 6 z nich se nacházelo ve vozidlech, která ohrozil při riskantním předjíždění – L.O., T.P., J.F., O.K., T.F., R.L., poté I.K., která po středu vozidel zemřela, a cyklistu M.J.. Na obrazovém záznamu, který do spisového materiálu předal svědek D.F. jedoucí ve směru od Znojma na Citonice, je z větší dálky vidět jak střet vozidel řízených obžalovaným a I.K., tak i skutečnost, že cyklista M.J. jedoucí před vozidlem obžalovaného reaguje pouze na zvukový vjem provázející střet vozidel (aniž by se otočil) a ihned sjel s jízdním kolem do příkopu, takže z kamerového záznamu v tu chvíli zmizel. Poté, co svědek F. se svým vozidlem přijede blíže a zastaví, je na záznamu kamery vidět, že cyklista z příkopu u silnice vylézá. Z uvedeného kamerového záznamu tak jasně vyplývá, že i M.J. byl zcela bezohlednou jízdou obžalovaného rovněž ohrožen a lze se pouze dohadovat, co by se stalo, kdyby jej vozidlo řízené obžalovaným v rychlosti kolem 180 km/h míjelo.

12. Další odvolací námitka obžalovaného uváděla, že nebylo prokázáno, že by hladina alkoholu v jeho krvi v době dopravní nehody činila nejméně 1 promile. Znalec MUDr. Michal Zelený, Ph.D., v písemně zpracovaném znaleckém posudku (č. l. 513-520) a ve výpovědi u hlavního líčení (č. l. 738) objasnil výpočet hladiny alkoholu v krvi obžalovaného v době řízení motorového vozidla. Jednoznačně uvedl, že nelze přesně spočítat, o kolik hranice alkoholu v krvi obžalovaného překročila jedno promile, neboť odbourávání alkoholu po infuzích je zrychlené. Přestože znalec setrval na stanovisku, že hranice alkoholu v krvi obžalovaného se mohla pohybovat nad jedno promile, nemá její naprosto striktní stanovení nějaký zásadnější dopad. Znalec se totiž vyjádřil tak, že již od hranice 0,8 g/kg alkoholu v krvi není řidič schopen bezpečně ovládat motorové vozidlo, a proto z tohoto důvodu není zdaleka rozhodující, zda

- hladina alkoholu v krvi obžalovaného v době, kdy řídil motorové vozidlo, činila kupř. 0,99 či 1,01 promile.
13. Tuto pasáž proto odvolací soud uzavírá konstatováním, že soud prvního stupně provedl ve věci dostatečné dokazování ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř. a všechny provedené důkazy podrobně a logicky vyhodnotil ve smyslu § 2 odst. 6 tr. ř. S takovým hodnocením důkazů se i odvolací soud naprosto ztotožňuje. Nebyly proto dány důvody pro zrušení napadeného rozsudku ve smyslu § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. ř.
 14. Právním posouzením jednání obžalovaného se soud prvního stupně zabýval v pasáži nazvané právní kvalifikace na str. 13 až 14 odůvodnění napadeného rozsudku. Správně rozebral jednotlivé znaky skutkových podstat trestných činů obecného ohrožení podle § 272 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku i maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. K úvahám nalézacího soudu lze dodat, že obžalovaný S.S. se po dobu své jízdy pohyboval až extrémně vysokou rychlostí kolem 180 km/h, navíc byl předchozím požitím alkoholu ovlivněn tak, že nebyl schopen bezpečně ovládat motorové vozidlo, kdy ostatně oprávnění k jeho řízení mu bylo odňato 12. 8. 2018 a v době jeho jízdy 4. 10. 2018 mu byl již pravomocně uložen ve správním řízení trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Živelnost jízdy obžalovaného se projevovala zejména v tom, že obžalovaný řídil robustní osobní motorové vozidlo zn. Volvo S40 typu 2.0D, tedy se silným motorem, na silnici II. druhé třídy rychlostí, která až o 50 km/h převyšovala nejvyšší rychlost povolenou na dálnicích v České republice, která činí 130 km/h. Ostatně rychlost od 118 km/h výše dosahuje stupně 12 na Beaufortově stupnici a v rychlosti větru je považována na orkán, tedy nejvyšší živel na uvedené stupnici. Rychlost a způsob jízdy vozidla řízeného obžalovaným je tedy možné srovnávat s rychlostí přírodního živlu.
 15. Objektem trestného činu obecného ohrožení podle § 272 tr. zákoníku je zájem společnosti na ochraně života nebo zdraví, příp. zájem na ochraně cizího majetku. Objekt trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 tr. zákoníku je shodný, je jím rovněž zájem společnosti na ochraně života nebo zdraví lidí a zájem společnosti na ochraně cizího majetku, ovšem před činností, kterou pachatel vykonává pod vlivem návykové látky. Oba trestné činy patří mezi trestné činy obecně ohrožující, přičemž trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 tr. zákoníku je pouze subsidiárním ve vztahu k trestnému činu obecného ohrožení podle § 272 tr. zákoníku. Jejich jednočinný souběh je proto vyloučen a soud prvního stupně se tak dopustil porušení trestního zákoníku, pokud v napadeném rozsudku uznal obžalovaného vinným těmito dvěma trestnými činy spáchanými v jednočinném souběhu. Z výše uvedených důvodů proto odvolací soud musel z podnětu odvolání obžalovaného S.S. napadený rozsudek zrušit v celém rozsahu podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. Skutkový stav byl soudem prvního stupně z provedeného dokazování správně zjištěn. Protože pochybení nalézacího soudu spočívalo pouze v užití nesprávné právní kvalifikace, kterou byl obžalovaný uznán vinným, mohl odvolací soud za splnění podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. sám ve věci rozhodnout.
 16. Popis skutkového děje proto převzal z výroku napadeného rozsudku a obžalovaného S.S. uznal vinným zvláště závažným zločinem obecného ohrožení podle § 272 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku a přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku spáchanými v jednočinném souběhu. Stejně jako soud prvního stupně i odvolací soud uvádí, že ve vztahu k základní skutkové podstatě trestného činu obecného ohrožení podle § 272 odst. 1 tr. zákoníku i v případě spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku jednal obžalovaný v úmyslu přímém podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, neboť věděl, že svým jednáním porušuje

zájmy chráněné trestním zákoníkem a toto porušení způsobit chtěl. Ve vztahu ke kvalifikované skutkové podstatě, tedy zavinění těžšího následku ve formě smrti poškozené I.K.ve smyslu § 272 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku, obžalovaný jednal přinejmenším ve formě vědomé nedbalosti podle § 16 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Jak již uvedl soud prvního stupně, obžalovaný věděl, že, pokud se bude na silnici II. třídy s vozidlem Volvo S40 pohybovat rychlostí výrazně převyšující nejvyšší povolenou rychlost na silnicích tohoto typu, může dojít k tragické dopravní nehodě se smrtelným následkem a bez jakýchkoliv přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento následek nenastane.

17. Protože z podnětu odvolání obžalovaného zrušil odvolací soud napadený rozsudek v celém rozsahu a nově rozhodl o jeho vině, musel zároveň nově rozhodnout i o uloženém trestu. Při svých úvahách stejně jako soud prvního stupně vycházel z hledisek uvedených v § 38 a § 39 tr. zákoníku. Obžalovaný S.S. svým jednáním porušil jednak zájem společnosti na ochraně života a zdraví, jednak zájem společnosti na respektování rozhodnutí státních orgánů. K osobě obžalovaného S.S. bylo zjištěno, že byl v letech 2008 a 2009 celkem čtyřikrát projednáván pro různorodou trestnou činnost, kdy mu byly ukládány tresty obecně prospěšných prací či trest odnětí svobody, jehož výkon byl podmíněně odložen, přičemž ve zkušební době podmíněného odsouzení se osvědčil. V evidenční kartě řidiče má obžalovaný celkem 11 záznamů z let 2008 až 2019, kdy se jedná o postižení pro méně závažné i závažnější přestupky. Prvních pět přestupků souvisí s řízením motocyklu, kdy 20. 2. 2008 obžalovaný vjel do zákazu vjezdu a řídil motocykl po požití alkoholu, neboť v jeho krvi se nacházelo 0,29 promile alkoholu. 24. 2. 2008 při jízdě na motocyklu nedal přednost osobnímu autu a způsobil malou dopravní nehodu, 26. 7. 2009 při jízdě na motocyklu nesvítíl a 6. 5. 2011 s motocyklem vjel do zákazu vjezdu. Všechny tyto přestupky byly sankciovány pokutou od 400 do 2 500 Kč. Další dva přestupky spáchal obžalovaný s osobním automobilem, 3. 7. 2013 jel ve Znojmě rychlostí 69 km/h na úseku, kde je maximálně povolená rychlost 50 km/h, 26. 2. 2015 jel s automobilem mimo obec rychlostí 86 km/h na úseku, kde je povolena maximální rychlost 70 km/h. Za oba přestupky mu byla uložena pokuta ve výši 500 Kč. Dalších tří přestupků se dopustil s nákladním vozidlem Tatra, v pátek 28. 7. 2017 jel ve Lhůtě, v níž je zakázáno toto vozidlo řídit, 22. 8. 2017 vjel do místa, kdy jeho vozidlo převyšovalo maximální dovolenou výšku a 9. 10. 2017 při provedeném vážení bylo vozidlo přetíženo. Za uvedené přestupky mu byly ukládány pokuty 1 500 Kč, 2 000 Kč a 10 000 Kč. Konečně pak jedenáctého přestupku se dopustil 12. 8. 2018, kdy jako řidič při kontrole osobního vozidla Volvo S40, RZ XXXXX, se podrobil orientačnímu testu na přítomnost drog s pozitivním výsledkem, následně odmítl lékařské vyšetření a odběr biologického materiálu, za což mu byla uložena pokuta 25 000 Kč a zákaz činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, na dobu 12 měsíců od 12. 8. 2018. Jak správně dovodil už soud prvního stupně, u obžalovaného nelze shledat žádnou polehčující okolnost, kdy zejména spáchané přestupky v dopravě nesvědčí o tom, že by v minulosti vedl řádný život. Obžalovanému ve smyslu § 42 písm. n) tr. zákoníku přitěžuje, že spáchal více trestných činů. Již krajský soud vyhodnotil jednání obžalovaného S.S., kdy tento řídil osobní automobil po předchozím požití alkoholu, přičemž hladina alkoholu v jeho krvi dosahovala hranice, při které není řidič schopen bezpečně řídit a ovládat motorové vozidlo, za situace, kdy mu předchozím rozhodnutím bylo zakázáno řídit motorové vozidlo, jako značně bezohlednou a nebezpečnou jízdu.
18. I odvolací soud dospěl k závěru, že je na místě obžalovanému uložit úhrnný trest odnětí svobody v jedné polovině zákonné trestní sazby § 272 odst. 2 tr. zákoníku, který je přísnějším z obou sbíhajících se trestných činů, ve výměře 11 let a 6 měsíců. Podle zákonných hledisek § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku by měl být obžalovaný pro výkon uloženého trestu odnětí svobody zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou, neboť mu byl trest ukládán za zvláště závažný zločin ve výměře převyšující 8 let. Konkrétní stupeň společenské škodlivosti jednání

obžalovaného lze označit za odpovídající typovému stupni společenské škodlivosti u obdobných činů, který je dále zvyšován způsobením nenapravitelného následku. V žádném případě nemíjí odvolací soud zlehčovat jednání obžalovaného, zohlednil však to, že obžalovaný půjde do výkonu trestu odnětí svobody poprvé, je relativně mladého věku 30 let, jakož i to, že dopravní nehoda, kterou obžalovaný způsobil, zanechala určité zdravotní následky i na jeho osobě, což bylo patrné ze samotného vystupování obžalovaného u veřejného zasedání. Smyslem ukládaného trestu pak nemá být úplná sociální likvidace obžalovaného, ale určité i výchovné působení zvláště za situace, kdy možnost resocializace obžalovaného se podle zpracovaného znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace klinická psychologie, nejeví jako snížená. Proto odvolací soud využil moderačního ustanovení § 56 odst. 3 tr. zákoníku a pro výkon uloženého trestu odnětí svobody jej zařadil do věznice s ostrahou, když má za to, že v uvedeném typu věznice bude náprava obžalovaného lépe zaručena.

19. Odvolací soud zopakoval též výrok o uložení trestu zákazu činnosti, který spočívá v zákazu řízení všech motorových vozidel. Nezbyvá než poukázat na to, co zdůraznil již soud prvního stupně, že obžalovaný je krajně neukázněným řidičem, který soustavně pohrdá pravidly silničního provozu, v nyní projednávané věci se dopustil mimořádně závažné trestné činnosti v silniční dopravě s tragickým neodčinitelným následkem. Je proto na místě, aby obžalovanému bylo zakázáno vykonávat činnost řízení motorového vozidla, a proto mu byl tento druh trestu uložen v maximální možné výměře v trvání 10 let.
20. Správně již soud prvního stupně v napadeném rozsudku uložil obžalovanému povinnost zaplatit na náhradě majetkové škody poškozenému M.J. částku ve výši 59 999 Kč. Za způsobenou škodu obžalovaný odpovídá podle § 2910 občanského zákoníku, přičemž podle § 2969 odst. 1 občanského zákoníku se při poškození věci vychází z obvyklé ceny v době poškození a zohlední se, co poškozený musí k obnovení nebo nahrazení funkce věci účelně vynaložit. Poškozený zprávou prodejce jízdních kol SVORADA s.r.o. (č. l. 721) prokázal, že z důvodu nemožnosti opravy karbonového rámu jízdního kola je třeba za způsobenou škodu považovat nákupní hodnotu jízdního kola srovnatelného typu jako je to, které bylo poškozeným zakoupeno 25. 11. 2016, tedy necelé dva roky před událostí. Proto ani odvolacímu soudu nic nebránilo v tom, aby podle § 228 odst. 1 tr. ř. zavázal obžalovaného povinností zaplatit poškozenému M. J. na náhradě majetkové škody částku ve výši 59 999 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný. Do dvou měsíců od jeho doručení je možno proti němu podat dovolání. Dovolání mohou podat nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí a obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se za dovolání nepovažuje. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni (v daném případě u Krajského soudu v Brně). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 4 tr. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu, s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. ř. nebo § 265b odst. 2 tr. ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Olomouc 18. března 2021

JUDr. Jaroslav Holubec v. r.
předseda senátu

Mgr. Daniel Plšek v. r.
vypracoval